

KOMPAS

THE
KLONDIKE NEWS
LETNÍ TÁBOR
MALÉHO
DOROSTU
SEDMÉ POKRACOVÁNÍ
UVNITŘ LISTU

DOČASNĚ NA STŘEDNÍ¹⁰

Veš mě z vnějších návoří,
dál až za oltář, tam na svaté
místo, kde záhlédnu Tvoji tvář.
Kolem těch, co v chrámu slouží,
dál než k chválení, až tam,
kde mlčí lidská moudrost
a Tvůj hlas ticho zní.

BŮH JE LÁSKA

4/2025

Měsíčník
Sboru CB
v Brně – Kounicova

2	Kalendárium	Josef Vávra
3	Úvodník	Karel Hůlka
4	Sborová kronika	
4	Jednání staršovstva	
5	Velikonoční pozdrav z Bohumilic	Růžena Jítková
6	Zavírání kostela	Petr Kučera
9	Schránka pro příští generace	
10	Půst	Felix Davídek
12	Letopisy	Josef Vávra
15	Z táborového života	Hanka Smejkalová
17	Duben v našem sboru	

Fotografiemi a ilustracemi do tohoto čísla přispěli: David Fajfr, Zababa, Mirek Křipač a webové stránky.

Na titulní stránce:
Foto z modlitebny CASD,
kde se nyní scházíme.

SBOR CÍRKVE BRATRSKÉ Brno Kounicova 15;

kazatel:

Karel Hůlka (tel.: 604 991 260)

vikář:

Vojtěch Barot (tel.: 602 263 480)

kancelář sboru (Lydie Křipačová):

v úterý (17 až 19) – tel.: 530 342 302
(je nutné počítat s tím, že kancelář bude fungovat
po dobu rekonstrukce ve specifickém režimu)

<https://cb.cz/brno/>

<https://www.facebook.com/cirkev.bratska.kounicova>

Kalendárium

věcí duchovních i světských

DUBEN

4. 1805 – narozen dánský spisovatel Hans Christian Andersen.
4. 1960 – v Černovicích byl odstřelen kostel sv. Floriána poškozený v roce 1944 bombardováním. I přes snahu komárovského faráře Šmerdy se ho státní orgány rozhodly nerekonstruovat, ale zničit. Jeho existenci dnes připomíná litinový kříž a pamětní deska v parku na Faměrově náměstí.
4. 2005 – zemřel papež Jan Pavel II.
4. 1415 – Jeroným Pražský přichází do Kostnice za Janem Husem.
4. 885 – na Veligradě umírá arcibiskup Metoděj.
4. 1520 – v Římě zemřel italský malíř a architekt Raffaello Santi.
4. 1945 – největší nálet sovětských bombardérů na Brno, který si vyžádal desítky obětí, mj. i kvůli tehdejšímu selhání varovných signálů protivzdušné obrany.
4. 1945 – v koncentračním táboře Flossenbürg oběšen německý protestantský teolog Dietrich Bonhoeffer. ✝
4. 1955 – v New Yorku zemřel francouzský teolog a filozof Pierre Teilhard de Chardin.
4. 1870 – v Malém Rohozci narozen významný český historik Josef Pekař.
4. 1945 – v koncentračním táboře Bergen-Belsen zahynul český spisovatel a malíř Josef Čapek.
13. a 14. 4. 1950 – komunistická Státní bezpečnost realizuje „akci K“. ✝

► pokračování na straně 9

KOMPAS

Měsíčník Sboru Církve bratrské Brno, Kounicova 15

Vychází vždy na začátku nového měsíce pro vnitrosborové účely. Uzávěrka příštího čísla 24. 4. 2025. Příspěvky dodané po uzávěrce nemusí projít redakční úpravou. Připravují: Lenka Broklová (broklova@volny.cz), Petr Raus (petr.raus@cb.cz), Josef Vávra (gon@email.cz), David Fajfr (david.fajfr@seznam.cz). Příspěvky možno posílat též na výše uvedené e-mail. Děkujeme.

Boží dům

„Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je „vyvolený a vzácný“. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista.“

1. Petrova 2,4–5

Nacházíme se v situaci pro náš sbor neobvyklé. Po mnoha letech nemůžeme používat nejméně rok naši budovu. Jde o velikou výzvu. V prostředí naší tradičně křesťanské země bývala a občas ještě bývá církev spojována s nějakou církevní budovou, nejčastěji kostelem. Toto vnímání věcí se nám křesťanům dostalo pod kůži. Tím jsme se tak nějak bezděky vrátili k starozákonnímu vnímání Božího domu jako stavby z cihel a kamenů, ale i prostředí, na které jsme ve spojitosti s vírou tak nějak napojeni. S místem bohoslužby máme spojeny své duchovní i osobní zážitky v dobrém i zlém. I dnes by se mnoho křesťanů nerozpakovalo ve spojitosti s církevními prostory citovat 2. verš Žalmu 84: *„Jak je tvůj přibytěk milý, Hospodine zástupů!“*

Tento postoj je po lidské stránce naprosto pochopitelný. Podobně jako se většina z nás ráda vrací do rodného kraje a s vděčností, láskou a třeba i trochou smutku se dívá na rodná místa, stejně tak se s vděčností a trochou smutku můžeme dívat na mizení místa, kde jsme toho tolik prožili s Bohem i spolu navzájem.

Na druhou stranu Nový zákon zná církev především jako dům, který se skládá z lidí, kteří tvoří podle 1. Petrova dopisu živé kameny Božího domu. Nový zákon tedy dělá krok jiným směrem, než je tomu ve Starém zákoně s jeho zdůrazňováním posvátného místa – Božího domu v Jeruzalémě. Svátí jsou podle Nového zákona lidé a společenství, které tvoří. Boží dům může být všude, ale zároveň na jednom velice určitém místě. Jak říká Pán Ježíš v evangeliu podle Matouše: *„Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“* (Mt 18,20)

Z tohoto pohledu je současná situace výzvou nejen k rekonstrukci toho fyzického domu, ale k budování duchovního domu. Jak se to dá udělat?

Jednoduše tím, že se budeme snažit nevynechat žádnou příležitost ke společným setkáním, ať už jde o setkání zavedená (neděle, středy, dorosty, mládež...) nebo méně formální (skupinky, vzájemné návštěvy apod.). To znamená budovat nejen lidskou pospolitost, ale dům, ve kterém přebývá sám živý a věčný Pán.

► Karel Hůlka

*Může se někdo tak dobře skrýt, že bych ho neviděl? praví Hospodin.
Já přece naplňuji nebe i zemi! praví Hospodin.
Jeremjáš 23,24 (B21)*

NAROZENINY (70+)

1. 4.	bratru Janu Česnekovi z Brna	81 let
3. 4.	sestře Olze Smutné z Brna	70 let
7. 4.	sestře Ivaně Nedělkové z Brna	79 let
29. 4.	bratru Ladislavu Jílkovi z Bohumilic	79 let

Výpis ze zápisů

JEDNÁNÍ STARŠOVSTVA

JEDNÁNÍ BŘEZEN 2025 | BRNO

Přítomni: Vojtěch Barot, Petr Buršík, Petr Dadák, Karel Hůlka, Miroslav Křípač, Lukáš Pacek, Ester Pučálková, Jaroslav Štigler, Josef Vávra, Tomáš Vrána.

- Staršovstvo se zamýšlelo** nad otázkou, jak pozměnit fungování staršovstva k větší efektivitě. Dále se vedla diskuse, jak a na co se soustředit v životě sboru v době, kdy jsme „v exilu“. Byla zdůrazněna zejména důležitost skupinek a méně formálních setkání mezi lidmi ze sboru.
- Staršovstvo bylo průběžně informováno** o průběhu rekonstrukčních prací v modlitebně a sledovalo je. Schválilo také provedení sondování v podlaze hlavního sálu modlitebny, kde byla objevena výrazná nerovnost, která by mohla způsobovat porušení opravené/nové podlahy.
- V otázce řešení lavic a židlí v rekonstruovaném hlavním sále naší modlitebny se **staršovstvo rozhodlo** oslovit (v rámci prezentace rekonstrukce na VČS) všechny, kdo by se chtěli zapojit do jejich výběru, a také ustavit rozšířenou pracovní skupinu, aby měl každý možnost se podílet na výsledném řešení.
- Dále se také řešily problémy a otázky, které se objevily v průběhu prvního měsíce v nových prostorách na Střední a na Kraví hoře. Šlo o možnost větrání okny v době nedělního shromáždění (není možné, bude se řešit navýšením větrání skrze vzdu-

chotechniku), dále částečná kolize setkání mládeže se zkouškou punkové kapely v přílehlých prostorách na Kraví hoře (stále v jednání) a také otázka, kde se bude scházet čtvrtěční skupinka pro rodiče dorostenců (bude na Kraví hoře). Byl také schválen provozní řád klubovny na Kraví hoře, který bude vyvěšen tamtéž.

5. **Staršovstvo bylo informováno** o aktuálním stavu (a pravděpodobném vývoji) investic sborových financí a také o stavu darů a sborových financí obecně.

6. Protože první adventní neděle (30. 11. 2025) bude modlitebna CASD na Střední obsazená, rozhodlo se staršovstvo hledat jiné prostory a zároveň nabídnout možnost společné bohoslužby v nich pro ostatní brněnské sbory CB. Tato iniciativa byla jejich zástupci pozitivně přijata a pracuje se na tom.

7. Jako **delegáti** na výroční konferenci církve budou za náš sbor vysláni br. Jaroslav Štigler st., s. Kateřina Vávrová a br. Tomáš Vrána.

► *staršovstvo*

Velikonoční pozdrav

Král tvůj přijde k tobě spravedlivý a spasení plný.

Zach 9,9

Nevděk

Naděje Zimová

Jistě byl krásný a slunný den,
kdy zástupy cestu k Jeruzalému lemovaly.
Radostně mávaly palmovými ratolestmi,
volaly Hosana a roucha na zem stlaly.
Tehdy tou cestou na oslátku mladém
židovský Král se naposledy ubíral.
Jen On věděl, co ve městě jej čeká,
a vznešeně hold davu přijímal.
Když do města vjel, město se vzbouřilo.
I kdo jest tento? zazněla pohrdavá věta.
A zástup ochotně praví: To je ten Ježíš,
prorok z Nazareta.
Vešel Ježíš do chrámu a tržnici spatřil.
To rozzlobilo Jej a velmi byl zarmoucen,
že z Domu modlitby lotrovskou peleš učinili.
Zpřevracel penězoměncům stoly a trhovce vyhnal ven.
Do poslední chvíle poslouchal Boha Otce.
Z lásky k hříšníkům vydal i život svůj.
Co cítil, když dozněl jásos davu
a místo pocty teď volal – U k ř i ž u j!
Jeho velké ponížení, to byla a je naše záchrana – naše naděje a jistota.

*Požebnané velikonoční svátky.
Za Bohumilické Růžena Jílková*

Zavírání kostela

Když na mě bratr Facebook „vybafnul“ pozvánku na akci „Zavírání kostela«, byl jsem osloven jak názvem, tak obsahem. Při čtení statusu mi došlo, že půjde o rozloučení se starou modlitebnou, a já tím mám možnost zamávat příběhům, které mám s budovou spojeny. Navíc půjde o „punkové“ rozloučení. Famózní! Bylo mi jasné, že musím přijet. Vyznačil jsem si termín do diáře, odvolal účast na nedělních odpoledních akcích. A těšil se na atmosféru prázdného kostela a loučení.

Akce to byla z mého pohledu velmi vydařená. Měl jsem radost, že se jí ujaly mladší ročníky a že loučení nepojaly jako sentimentální vzpomínání. Měl jsem radost z nadšení stavitelů, které bylo kolem mě cítit. Měl jsem radost z jasného úvodního slova bratra místopředsedy staršovstva. A měl jsem radost ze setkání s blízkými přáteli v Kristu. A bonusem pro mě bylo spatřit ve vestibulu výčep piva. Do atmosféry akce zcela zapadal. Rád jsem si zavdal.

Samotné dvě performance byly skvělé. Jak zvukové smyčky mé ctěné neteře Pejtry, tak skvělé kreace z dílny TENMAJKLa. Nestihl jsem zcela kompletní provedení obou promotérů, protože jsem měl potřebu proběhnout stará zákoutí, která už asi v původní podobě nespatriím. Ostatně i jiní návštěvníci průběžně přicházeli a odcházeli. Svoboda. Pustá prázdnota sálů ji jen umocňovala. Viděl jsem družné hovory, tančící skupiny, pohodu a uvolnění.

Absenci sentimentu jsem si doplnil sám. Prožil jsem v budově třicet let

života. Zažil jsem tu své oslovování evangeliem, svůj křest, ke kterému se stále vracím. Svě první kázání, přátelství, ale také sborové brigády s formativními rozhovory u práce, rozsáhlou rekonstrukci, kde jsem si hrál na stavbyvedoucího.

Laskavá Inka se mnou prošla prázdné místnosti. Dovolím si výběr ze sentimentálních vzpomínek, které se mi „naháňaly“ hlavou:

V nejvyšším místě budovy se nachází (nacházela) nejhornější půda, půdička. Možná ji mnozí členové sboru ani neznají. Leze (lezlo) se tam po dřevěných schůdcích a dále po čtyřech. Miloval jsem to místo. Letitý prach. Ráj městské fauny. Chtěl jsem naposledy „ňufat“ odér a podívat se, zdali je tam stále přítomen trus kuny skalní. Byl... Stejně jako před třiceti lety. Tu vůni bych si rád vzal do skleničky. Sem jsem chodil na pravidelná

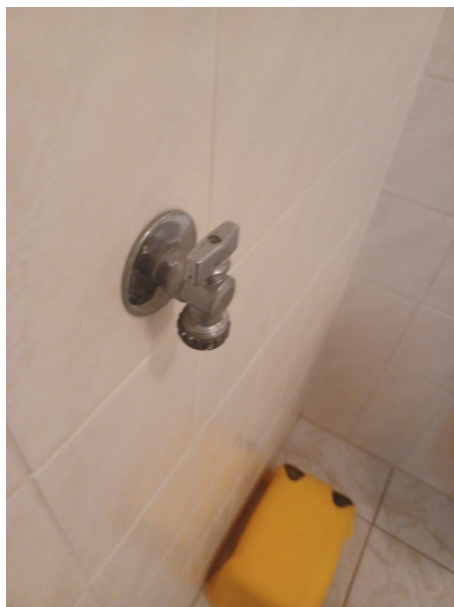
zoologická pozorování a toužil jsem ono divoké městské zvíře osobně spatřit. (Viděl ho na živo br. Smutný a mě o tom písemně informoval...) Tady v této nejhornější půdě jsem s bratrem Mirkem Bukáčkem jako raný teenager montoval vzduchotechniku. Mírek mi tehdy zvýšil sebevědomí, když si mě vybral za spolupracovníka.

O pár metrů níže se nachází (dnes už nacházely) místnosti, kde jsme skladovali dorostové stany. Zakouřená vůně tu byla i při mé poslední návštěvě stále přítomná. Také tento odér (maminka říkala smrad) jsem miloval. Připomínal mi velká vzdálená dobrodružství a večerní ohně. Tábory a puťáky. Vzpomínám, jak jsme skládali usušené stany, dělali pořádky v kotlících, sekerkách a u toho se „kecalo“ a „blblo“. Krása.

A o nějaký metr níže byly noclehárny. Tady jsme si jako malé děti rádi hráli. Třeba na ponorku Nautilus. Já jsem byl Nemo... A když otevřu dveře do malých pokojů, vzpomínky přibývají. Vidím například sestru Heczkovou, rychle vysávající koberce, aby uklidila po nocujících Ukrajincích. Svým včasným úklidem se snažila zklidnit rozhorlenou tvář bratra dr. Jana Urbana. Ach...

Jdu dál a každý kout vypráví příběh. Dospěl jsem až na pánská WC. I ta se otiskla do mé paměti. Tady jsem například jako dítě poprvé „obětoval“ Hospodinu. Nějak jsem si z vyprávění tetiček v besídce odvodil, že mám následovat příkladu Abrahama. Vzal jsem tedy jednu korunu. Za tu se dala tehdy koupit třeba zmrzlina. Spláchl jsem ji do sborového záchodu. Myslel jsem to upřímně a zbožně. Svatý čin ve svatém místě... Ale to bylo dávno.

Mladší záchodový příběh: Když před cca třiceti lety probíhala rekonstrukce, nastal kontrolní den. Pánské toalety byly

připraveny na vykachličkování. Sešla se stavební komise. Během jednání bratr Smutný vyslovil jasný požadavek na zamontování výtokové armatury do krásné holé obložené stěny. Tatínek architekt nechápal. Bratr Smutný, „TZBák“*, zase nechápal pohled estéta: „Je to přece na připevnění hadice a následně ostříkání podlahy.“ Tatínek byl zoufalý, proč tu krásnou stěnu narušit hnusným „kohoutkem“. Ostatním v komisi to bylo jedno. Jako vystudovaný v oboru záchodů jsem se postavil za názor bratra Smutného a prohlásil jsem: „Na správném veřejném záchodě musí být takové zařízení.“ Považoval jsem to za ozdobu místnosti. Chudák tatínek byl přehlasován. Bylo mi ho líto. Při zavírání kostela jsem si ventil musel vyfotit, protože zmizí a s ním i tento zcela okrajový příběh. Kdo ví, zdali vůbec někdo ventil použil. Myslím, že ne.

Milovaná modlitebna na Kounicově dojde rozsáhlé změny. A s rekonstrukcí odejdou i dávné příběhy a historky, které nás ovlivňují dodnes. Se změnou

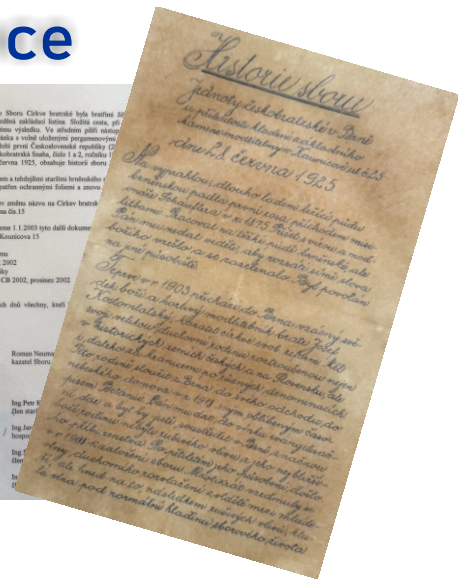
modlitebny jistě přijde i změna v atmosféře a v přemýšlení. Kdysi dostal ředitel Českého rozhlasu, MgA. Peter Duhan, otázku: „Proč i dvacet let po sametové revoluci musí posluchač poslouchat normalizační slágy?“ Odpověď byla velmi moudrá: „Víte, Český rozhlas je stará úctyhodná instituce. A mně se zdá, že nějaká historická paměť je uložena i ve zdech budovy.“ (velmi volná citace)

Přestavba modlitebny je velká šance, výzva i naděje do budoucnosti. Oceňuji odvahu brněnského sboru. Rád jsem této iniciativě zamával. Kež Pán Bůh posvěti a požehná tuto odvahu!

*) TZB – stavebně strojírenský obor: Technická zařízení budov – vnitřní vodovody, kanalizace, vytápění, vzduchotechnika, regulace.

► Petr Kučera

Schránka pro příští generace

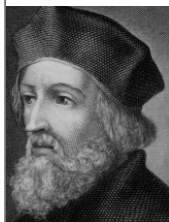

Hned v prvních dnech rekonstrukce byla naproti vstupním dveřím do modlitebny u dveří do sálu otevřena pamětní schránka uložená zde při stavbě modlitebny v roce 1925 a následně za pomoci speciálních přístrojů objevena a otevřena až po 75 letech. Při obou příležitostech do ní byly vloženy písemnosti a tisky z daného období, především na pergameni sepsané dějiny sboru z roku 1925, ale také např. dobové mince.

Originály byly vystaveny při výročním členském shromáždění v neděli 23. března a zároveň nafoceny a uloženy na webové stránky sboru. My přinášíme pouze malou ukázkou.

Po rekonstrukci bude samozřejmě schránka znovu uložena spolu s dalšími svědky dnešní doby.

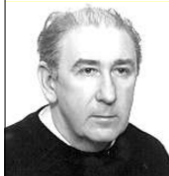
VĚCI DUCHOVNÍCH I SVĚTSKÝCH

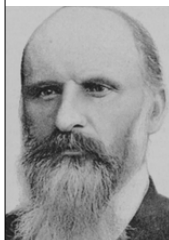
Jeroným Pražský

Josef Pekař

Radislav Hošek

Justus E. Szalatnay

- 15. 4. 1865 – ve Washingtonu umírá na následky atentátu americký prezident Abraham Lincoln.
- 18. 4. – Velký pátek**
- 18. 4. 1955 – v Princetonu v New Jersey zemřel německý fyzik Albert Einstein.
- 19. 4. 1560 – ve Wittenbergu umírá německý teolog, reformátor a učitel Philip Melancthon, jeden z nejvýznamnějších spolupracovníků Martina Luthera.
- 22. 4. – Den Země, celosvětová akce zaměřená na podporu a propagaci ochrany životního prostředí. Slaven od roku 1970, od roku 1971 organizován OSN.
- 22. 4. 1925 – v Plzni narozen český teolog Jan Heller, biblista a profesor na Komenského a posléze i Katolické teologické fakultě UK.
- 24. 4. 1915 – genocida Arménů v Turecku
- 25. 4. – židovský svátek Jom ha-šo'a, den připomínky obětí holokaustu, kdy se veřejně předčítají jména obětí holokaustu.
- 26. 4. 1945 – osvobození Brna vojsky Rudé armády. Místně ale boje ještě v dalších dnech pokračovaly.
- 27. 4. 1515 – do současně pozdně gotické podoby přestavovaný kostel sv. Jakuba Staršího v Brně zachvátil rozsáhlý požár, který vyvolal pád střechy, zničení všech oltářů a poničení zvonů ve věžích.
- 27. 4. 2005 – v Brně zemřel moravský filolog a historik antické civilizace prof. Radislav Hošek.
- 29. 4. 1885 – v Praze narozen pražský německy píšící spisovatel a novinář („zuřivý reportér“) Egon Erwin Kisch.
- 30. 10. 1910 – ve Velimi umírá Justus Emanuel Szalatnay, evangelický farář, superintendent evangelické církve helvétského vyznání (kalvinistů) v Čechách.

► *Josef Vávra*

Půst

V průběhu církevního roku se právě nacházíme v tzv. postní době, tedy ve čtyřicetidenním období před Velikonocemi. Během dvoutisícileté historie církve postupně vykrystalizovala lidová zbožnost vážící se k tomuto období, jež zvláště v římskokatolické tradici prožívá postní dobu velmi intenzivně. Je ohraničena Popeleční středou a Velkým pátkem, na které připadají přísné půsty, jednak od masa, jednak je dovoleno najíst se dosyta pouze jednou denně (platí jen pro zdravé, plnoleté jedince). Kromě těchto mimořádných postů platí samozřejmě půst od masa i v ostatní pátky v roce (dovoleno je jíst pouze rybí maso). V rámci liturgie se konají pobožnosti křížové cesty, v nichž si ve čtrnácti zastaveních věřící připomínají jednotlivé události na cestě Pána Ježíše z Getsemanské zahrady na Golgotu. Závěrečné dny tohoto období (Zelený čtvrtek a Velký pátek) se pak konají speciální bohoslužby, které připomínají poslední večeři a křížovou cestu. Velkou roli hraje osobní přístup k celému tomuto období a doporučuje se také vykonat velikonoční zpověď.

V protestantských církvích se postní doba prožívá mnohem strážlivěji. Klade se především důraz na biblické poselství a tato doba je zbavena všech ceremonií, které reformace zavrhl jako nedůležité (např. nekonají se pobožnosti křížové cesty). V naší Církvi bratrské přetrvál odkaz Velkého pátku na památku ukřížování Pána Ježíše a po zavedení celostátního volného dne máme i v tento den dopolední bohoslužbu jako v neděli. Nedělní bohoslužby potom mívají texty, které se Ježíšova utrpení minimálně částečně nějak dotýkají.

Rád bych ovšem chtěl zaměřit pozornost na samotný půst. Není to už v dnešní době překonaná záležitost, nad kterou se můžeme pouze pousmát? Nepatří půst do minulých století, ale do našeho jedenadvacátého se už prostě nehodí? Ze všech stran slyšíme, jak je důležité se umět prosadit, být úspěšný, mladý, zdravý a krásný. A půst s těmito společensky žádoucími trendy nějak nesouzní. Myslím si, že právě naopak. Je to, nebo by to měla být pro křesťana samozřejmost, tak jako je samozřejmostí modlitba. Ve Starém zákoně se píše o postech na několika místech, například

v Žalmech a proroku Izaiáši. V proroku Jóelovi nacházíme dokonce tuto výzvu: „*Nyní tedy, je výrok Hospodinův, navraťte se ke mně celým srdcem, v postu, pláči a nářku.*“ (Jl 2,12) I v Novém zákoně se na několika místech píše o postech, například v Lukášově evangeliu se dočítáme o prorokyni Anně, která „*nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bobu posty i modlitbami.*“ (L 2,37) Právě spojení půstu a modlitby je zdůrazněno i na jiných místech Nového zákona. Ale pozor! Pán Ježíš kritizuje farizeje, že se postili pouze naoko, veřejně, aby vzbudili pozornost kolemjdoucích: „*A když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci; ti zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty se postíš, potří svou blavu olejem a tvář svou umyj, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.*“ (Mt 6,16–18)

Bylo pro mě velké překvapení, když jsem toto pondělí přivedl do mládeže na Kraví horu nevidomou slečnu Michaelu a viděl jsem na stolech jen chléb a vodu. Když Ema viděla moje rozpaky, neboť jindy bývá mládežnické občerstvení bohatší, řekla jen tak mimochodem: „Ano, dnes máme dvacet jedna druhů chleba a několik druhů neslazených minerálek.“ Pro mě to bylo překvapivé, ale zároveň inspirativní. Dnes se také, a to i v katolické církvi, doporučuje volit i mezi jinými druhy půstu, například půst od televize, zábavy obecně, ale také od

činnosti, kterou můžete vidět prakticky na každém kroku: od neustálého používání mobilního telefonu.

A nakonec důležitá otázka. A proč bych toto všechno měl vlastně dělat? Chci žít naplno, rozvíjet se, mít kontakty, přátelit se se všemi, a ne se omezovat. Ano, jde o nějakou formu omezení, ale zvolím si takovou, která mě může posunout na mé cestě za Ježíšem blíže k Němu. Nemusím přece denně sledovat prostoduché a někdy i přitroublé televizní nekonečné seriály, nemusím trávit denně hodiny na sociálních sítích a lajkovat kdejaké příspěvky, nemusím se cpát od rána do večera vším možným... Pro mě osobně znamená půst od pokrmů také částečné pročištění těla (chci v to věřit), doporučuji se např. jarní pročišťující kúry (konzumace různých bylin jako např. medvědího česneku, smetánky lékařské, bršlice kozí nohy atd.), dále je to praktické procvičování vůle a uměnění ega, ale hlavně připodobnění Pánu Ježíši v Jeho utrpení.

A jak jsi na tom s půstem Ty? Je to pro Tebe zbytečný přežitok, nebo cítíš, že se můžeš v půstu více přiblížit Bohu? A co půst za nějakým účelem nebo za konkrétní osobu v nějakých nesnázích? Pomůže to? Přeji Ti, aby ses rozhodl správně. Jen Ty neseš za svůj život odpovědnost. Kéž Tě na Tvé cestě provází Bůh. A kdybys chtěl, ozvi se, mohu se za Tebe nejenom modlit, ale i postit. Bůh Ti zehnej.

► *Felix Davídek*

k výročím v dubnu

13. a 14. 4. 1950 – realizována Akce K. Komunistická strana Československa začala po převzetí moci v roce 1948 připravovat plán, jak zlomit moc katolické církve u nás. Komunisté chápali církev jako jednoho z hlavních ideologických protivníků a překážku při snaze o zásadní proměnu společnosti do beztřídního uspořádání (zároveň i o úplné mocenské ovládnutí společnosti). Římskokatolická církev jako největší z církví s rozsáhlou organizační strukturou po celé zemi a zároveň s mocenským ústředím sídlícím v zahraničí (a tedy mimo dosah komunistické moci) se stala logicky protivníkem č. 1, jehož sílu bylo nutné zlomit. V rámci boje proti ní chtěla Státní bezpečnost využít tzv. číhošťského zázraku (viz Kompas z prosince 2024), aby se získala záminka k širokému zásahu proti církvi, to se jí však kvůli úmrtí faráře Toufara na následky mučení při výsleších nepodařilo. Špičky KSČ se proto rozhodly vykonstruovat proces proti vybraným představeným řeholních řádů, na jehož základě by bylo možno provést a ospravedlnit likvidaci řádů. *„Musí být odbalena nepřátelská politika Vatikánu proti zemím lidové demokracie a Sovětskému svazu a dokumentováno, že řády a kláštery byly přímo zapojeny do této rozvratnické politiky Vatikánu a byly semeníštěm protistátních činů. Není možno chápat proces tak, že by v procesu šlo jen o zjištění viny jednotlivých obžalovaných, nýbrž na procesu musí být rozvinuty široce otázky nepřátelské a protilidové politiky Vatikánu, vysoké hierarchie u nás, klášterů a řádů.“* V polovině března 1950 tak proběhlo zatčení 10 řádových představených, kteří pak byli podrobeni psychickému i fy-

zickému mučení, aby z nich bylo vynuceno přiznání (později bylo prokázáno, že kromě přiznání vynucovaných mučením si příslušníci Státní bezpečnosti také „zajišťovali“ věčné důkazy jako zbraně, vysílačky apod. jejich propašování do klášterů, kde je pak „našli“). Následně pak byli tito představitelé řádů začátkem dubna odsouzeni ve vykonstruovaném procesu (známém jako případ Machalka a spol.) k trestům od dvou let až po doživotí. V rámci procesu se zároveň rozpoutala připravená propagandistická kampaň proti katolické církvi, která volala po důrazném zásahu proti ní. V noci ze 13. na 14. dubna 1950 pak proběhl samotný zásah, označený jako „akce K“ (tj. kláštery). Bezpečnostní složky státu v průběhu noci obsadily všechny kláštery a odvezly z nich řeholníky, které následně internovaly v sedmi klášterech v českém a v osmi klášterech ve slovenském pohraničí. Celkem takto bylo internováno 2 379 řeholníků a zavřeno 219 klášterů a řeholních domů. Majetek klášterů byl zestátněn a následně byl rozdělán pro potřeby veřejných institucí (muzeí, knihoven apod.), řeholníci byli podrobeni nuceným pracím, část z nich byla uvězněna či přinucena sloužit v tzv. Pomocných technických praporech (PTP) v armádě. Na „akci K“ navázala v létě a na podzim 1950 „akce Ř“, která znamenala likvidaci ženských klášterů. Na tuto akci měla ještě navázat plánovaná „akce B“, která měla definitivně zrušit existenci řeholních společenství u nás, ovšem kvůli smrti Stalina a Gottwalda v březnu 1953 a následnému určitému uvolnění poměrů k tomu už

nedošlo. I tak ale došlo k téměř úplné paralýze řeholního života a omezení vlivu katolické církve, jejíž duchovní elity byly perzekuovány či umlčeny a duchovní a vyučovací střediska byla zrušena nebo postavena pod státní dozor.

9. 4. 1945 – oběšení Dietricha Bonhoeffera. Dietrich pocházel z početné protestantské rodiny z Vratislavi (byl šestým dítětem z osmi). Vystudoval teologii na univerzitách v Tübingen a Berlíně, kde pak také získal doktorát. V roce 1930 odjel na stáž na newyorský Unionistický teologický seminář, kde jej ale rozladila nízká míra duchovní zapálenosti jeho studentů. V průběhu studia však byl pozván do černošského baptistického kostela v Harlemu, který jej naopak velmi oslovil. Bonhoeffer se zde seznámil s problematikou sociální nespravedlnosti na základě rasové a národnostní odlišnosti a s konceptem „evangelia sociální spravedlnosti“, jak jej hlásaly a uskutečňovaly americké černošské církve. Na základě dopadu jejich učení pak změnil své původně akademické a intelektuální křesťanství v osobní víru a následování Krista. Přehodnotil své dřívější nacionalistické smýšlení a stal se přívržencem pacifismu, sociální spravedlnosti a ekumenismu. Po návratu do Německa v roce 1931 zůstal přednášet na berlínské univerzitě, ale stal se také farářem v kostele sv. Matouše v berlínské čtvrti Tiergarten. Po nástupu Hitlera k moci se stal Bonhoeffer jedním z důležitých hlasů reformního křídla své církve vystupujícího proti podpoře nacismu. Při nacisty následně vyvolaných volbách do generálního synodu a provinciálních synodů německé Landeskirche v roce 1933 však jeho křídlo utrpělo porážku a většinu míst obsadili pronacisticky orientovaní

duchovní. V září 1933 odsouhlasil národní církevní synod aplikaci árijských zákonů v církvi, což znamenalo, že kněží a církevní pracovníci židovského původu museli ze svých pozic odejít. Luterský teolog Martin Niemöller tehdy založil Krizový svaz farářů (Pfarrer-notbund), který měl zahrnout duchovní, kteří chtěli stát na biblických pozicích vůči stále výrazněji nacionalisticky a rasisticky uvažující církvi a společnosti. V květnu 1934 pak vydali Barmenskou deklaraci, která vyhlášovala, že *Kristus, nikoliv Vůdce, je hlavou církve*. K této deklaraci se připojila asi pětina německých duchovních. V této době však pobýval Bonhoeffer v Londýně, kde přijal místo jako kazatel dvou německy mluvících sborů. To bylo některými jeho společníky chápáno jako útěk z boje, Bonhoeffer však doufal, že se mu podaří získat širší mezinárodní pozornost a podporu v boji proti nacismem prodchnutému křesťanství v jeho zemi. Úspěšný byl jen částečně, proto se v roce 1935 vrátil zpět do vlasti, a kromě svého působení na berlínské univerzitě se stal také hlavou podzemního kněžského semináře vychovávajícího kněží v duchu vyznavačského (a protinacistického) hnutí v církvi. V září 1937 však byl tento seminář přepaden gestapem a 27 jeho přítomných členů bylo uvězněno. Bonhoeffer pak musel nadále působit tajně, navštěvoval a podporoval práci mnoha svých studentů, kteří dělali faráře na různých venkovských farnostech, kde se pak pořádaly tajné přednášky a vyučování. V následném roce obdržel od gestapa zákaz pobytu v Berlíně (z univerzity byl vykázan již v roce 1936), v téže době se ale také dostal do kontaktu s odbojovou skupinou, která chtěla svrhnout Hitlera prostřednictvím armádního puče. Od jejích členů zároveň zjistil, že válka je už na spadnutí a chystá

Dietrich Bonhoeffer

se mobilizace. Jako pacifista by se samozřejmě odmítl nechat se odvést, ale zároveň měl strach, jak by to mohlo dopadnout na jeho blízké a spolupracovníky z hnutí. Proto přijal v červnu 1939 nabídku z Unionistického semináře a znovu odjel do USA. Již na cestě jej ale přepadly pochybnosti a výčitky svědomí, a tak se už po dvou týdnech znovu do Německa vrátil. Hned po návratu dostal zákaz veřejného působení a musel se pravidelně hlásit na policii. Zapojil se ale i přesto do aktivit odboje, působil jako jejich spojka a skrze své ekumenické zahraniční kontakty se snažil kontaktovat představitele západních spojeneckých vlád a získat podporu pro aktivity německého odboje – nakonec ale neúspěšně. S největší pravděpodobností byl Bonhoeffer také zasvěcen do plánů na atentát na Hitlera v roce 1943. 5. dubna 1943 byl však spolu se svým švagrem zatčen a uvězněn v tegelské věznici, kde pak čekal rok a půl na soud. Uvěznění jej ale nezlomilo, chápal ho jako součást cesty následování Krista. Využil pak svůj zbývající čas života ke psaní a jeho texty byly propašovávány z věznic na letáčích. V lednu 1945 byl

převezen do koncentračního tábora Buchenwald a posléze do Flossenbürgu. 8. dubna 1945 byl nakonec v krátkém procesu odsouzen nacistickým soudem k trestu smrti oběšením, ačkoliv proti němu nebyly žádné přímé důkazy ani svědectví. Následujícího dne byl rozsudek vykonán.

Dietrich Bonhoeffer je považován za jednoho z novodobých mučedníků církve. Jeho život je příkladem rozhodného následování Kristova učení i tváří v tvář triumfující moci zla.

Z jeho osobního vyznání:

Věřím, že Bůh je vše, i z toho největšího zla, může a chce učinit dobro. K tomu potřebuje lidi, kteří věří, že všechny věci mohou posloužit k dobrému. Věřím, že v každé tísní nám Bůh chce dát tolik síly odolat, kolik jí potřebujeme. Nedává ji ale předem, abychom se nespolehali sami na sebe, ale jen na něj samotného. V takové víře musí být překonán každý strach z budoucnosti. Věřím, že ani naše chyby a omyly nejsou nadarmo a že pro Boga není o nic těžší se vypořádat s nimi než s našimi domněle dobrými skutky. Věřím, že Bůh není žádným nadčasným osudem, nýbrž že čeká a odpovídá na upřímné modlitby a odpovědné činy.

► Josef Vávra

The Klondike News

PROSPEKTOŘI NA CESTĚ ZA ZLATEM

Skupina odvážných prospektorů se pod vedením Mjòkeho vydala do vzdáleného okolí Klondiku, aby zkusila své štěstí a našla zlato. Jejich naděje byly vysoké, včetně možnosti objevit bájnou Bonanzu. Tato výprava vzbudila velké očekávání a vzrušení mezi obyvateli Dawson City.

ZLATO VE VĚDĚ

Zlato (aurum) s chemickou značkou Au je chemicky odolný (nerezaví, nerozpouští se v kyselinách), velmi dobře tepelně i elektricky vodivý kov. Bod tání zlata je při 1064°C, bod varu při 2600°C. Kov je poměrně měkký, má žlutou barvu. Rozpouští se pouze v lučavce královské a směsích kyanidu. Vznik zlata je spojen s explozí supernov a s kolizí neutronových hvězd. V zemské kůře se nachází vzácně. V půdě se nachází jako čistý, nejčastěji vyplňuje žíly v křemenu. Po rozrušení žil se dostává do náplavů a odtud se rýžuje. Lidé těží zlato nejméně 6000 let. Svědčí o tom Bible i antické báje. Na Zemi bylo vytěženo až 117 000 tun zlata, které by se dalo odlišit do krychle o hraně 17,5 m. Krychle o hraně 1 m by vážila 19,3 tuny.

VZPOMÍNKA NA GEORGE CARMACKA

George Carmack se zapsal do historie jako jeden z nejvýznamnějších průkopníků zlaté horečky na Klondiku. V roce 1896, během rybářské výpravy objevil s pomocí svých indiánských společníků Skooka Jima Masona a Dawshe Charlyho první zlaté nugety, což odstartovalo jednu z největších zlatých horeček v dějinách.

Tento objev přivedl tisíce zlatokopů do oblasti a proměnil Dawson City v rušné centrum naděje a bohatství. Carmackův nález nejenže přinesl bohatství jemu samotnému, ale také navždy změnil tvář Yukonu a stal se legendou mezi zlatokopy.

The Klondike
News

Osobnosti

KATE VEVE CARTER

PŘES KULTURNÍ HRANICE

Uprostřed napětí mezi obyvateli Dawson City a kmenem Tr'onděk Hwěch'in se objevila mladá hrdinka Kate Veve Carter, která přinesla mír do této oblasti. Veve, dcera zlatokopa a ženy z kmene Tr'onděk Hwěch'in, využila svého porozumění oběma kulturám k zajištění dialogu. „Znám obavy i naděje obou stran,” řekla Veve pro The Klondike News. „Věřím, že mír a spolupráce jsou možné, pokud budeme ochotni naslouchat a respektovat se navzájem.”

Veve Carter zorganizovala setkání mezi náčelníky kmene a představiteli města. Po několika dnech rozhovorů byl uzavřen mírový pakt, který

zajistil sdílení zdrojů a území.

“Slečna Carter je skutečnou hrdinkou,” prohlásil starosta Dawson Bubble. „Její odvaha a schopnost porozumět oběma stranám zachránily naši komunitu.”

Veve nadále působí jako prostřednice a učitelka, inspirující k mírovému soužití a spolupráci mezi kulturami.

Duben v našem sboru

Nedělní shromáždění i biblické hodiny jsou přenášeny on-line prostřednictvím YouTube, platný odkaz najdete vždy na cb.cz/brno.

Pravidelné i mimořádné pobožnosti
(v 10.00 na Střední 10, pokud není uvedeno jinak)

- 6. 4. kaz. Karel Hůlka + VP
- 13. 4. br. Petr Raus
- 18. 4. Velkopáteční bohoslužba Karel Hůlka, Petr Raus, Josef Vávra, Vojtěch Barot – všichni společně
- 20. 4. kaz. Karel Hůlka
- 27. 4. vik. Vojtěch Barot
- 4. 5. kaz. Karel Hůlka + VP

Nedělní odpolední programy

- 13. 4. 17.00 Dobrá zpráva a co s ní?
(Kráví hora, Rybkova 23, budova č. 19)

Modlitební chvíle
vždy v neděli v 9.20 prvním patře,
Střední 10.

Biblické hodiny
(středa v 18.00 na Kraví hoře, Rybkova 23, budova č. 19)

- 2. 4. kaz. Karel Hůlka
- 9. 4. br. Josef Vávra
- 16. 4. vik. Vojtěch Barot
- 23. 4. kaz. Karel Hůlka
- 30. 4. br. Petr Raus

Zkoušky pěveckého sboru
(Kráví hora, Rybkova 23, budova č. 19)
Středa 19.05–20.30

Dorosty a mládež
(Kráví hora, Rybkova 23, budova č. 19)
Mládež: pondělí 17.30–19.30
Malý dorost: úterý 17.00–19.00
Velký dorost: čtvrtek 17.00–19.00

Klub rodičů a dětí – středa 9.30
(Kráví hora, Rybkova 23, budova č. 19)
Aktuální informace jsou na facebookové skupině CBmamaCluB nebo u Pavlínky Hotařové
(pavlina.hotarova@gmail.com).

On-line biblická skupinka
Pátek 20.00; odkaz k připojení je vždy na webových stránkách sboru.

Úterní hloubání nad Písmem
(Kráví hora, Rybkova 23, budova č. 19)
Každé úterý 17.00–19.00 zamyšlení nad textem, který bude předmětem následujících biblických hodin. Kdokoliv je srdečně vítán!

Setkání seniorů 15. dubna v 10 hodin ve sborovém domě **Českokobratrské církve evangelické na Opletalově ulici. Téma: Koníčky, záliby, hobby.** Přijďte se sdílet o tom, co rádi děláte ve svém volném čase, co vás baví dělat a zároveň uspokojuje vaše potřeby. Těšíme se na vás!

Pobožnosti v Bohumilicích
20. 4. vik. Vojtěch Barot

Svatby
5. 4. ve 13 hodin v CB Český Těšín budou oddáni Eliška Holková a Lukáš Bohuš.
5. 4. ve 13.30 v Červeném kostele budou oddáni Diana Šumová a Luboš Bártl.

Oznámení pro Kompas zpracovává Lydie Křipačová. Prosíme, abyste oznámení týkající se akcí dalšího měsíce směřovali právě k Lydii, nebo zaslali do redakční rady Kompasů.